Verhandelinghe vande Vnie, Eeuvvich Verbondt ende Eendracth.

Tusschen die Landen, Prouincien, Steden ende Leden van dien hier naer benoempt, binnen der Stadt Vtrecht gheslooten, ende ghepubliceert vanden Stadt-huyse den xxix. Iannarie, Anno M.D.LXXIX.

Ghedruct t Vtrecht,

rarissima editio

ALsoomen bevindt dat zeder die
Pacificatie tot Gendt ghemaeckt/ by de welcke ghemeenlijck
alle die Provincien van dese Nederlanden hem verbonden
hebben malcanderen met lijf ende goet by te staen om
die Spaengiaerden ende anderen vuytheemsche Natien
met haren aenhanck/ wt dese Landen te verdrijuen/ die sel-
ue Spaengiaerdē met don Don Jhon d'Austrice ende andere haerluyder
Hooftden ende Capiteynen alle middelen ghesocht hebben ende noch da-
ghelijcx soecken om die voorschreuen Provincien/ soo int gheheel als int
deel/ te brenghen onder haer subiectie/ tyrannische regeeringhe ende sla-
uernie: Ende die selue Provincien soo niet wapenen als Practijcke van-
den anderen te scheyden/ dismembreren ende die Unie by de voorschreuen
Pacificatie ghemaeckt/ te niet te doen ende te subuerteren tot wterlijcke
ruyne ende bederffenisse van de voorschreuen Landen ende Provincien/
ghelijck men metter daet beuindt dat sy luyden int voorschreuen voorne-
men volherdende noch onlancx eenighe Steden ende quartierē met brie-
uen ghesolliciteert/ eenighe: namelijcke/ vanden Landen van Geldre met
wapenen aenghegrepen ende ouervallen hebbed. Soo ist dat die vanden
Furstendomme van Geldre ende Graefschappe Zutphen / die vanden
Graefschappen ende Landen van Hollandt / Zeelandt / Utrecht / ende
Vriessche Ommelanden/ tusschen die Eems ende Lauwers/ gheraetsaem
gheuonden hebben sich naerder ende particulijcker metten anderen ver-
binden ende vereenighen/ niet om hem vande voorschreuen generale Unie
byder Pacificatie tot Gendt ghemaeckt/ te scheyden/ maer om die selue
noch meer te sterken ende hem seluen te versien teghens alle inconuenien-
ten daer inne sy souden moghen vallen deur eenighe practijke/ aenslagen
ofte ghewelt van haren vianden/ om te weten hoe ende in wat manieren
die voorschreuen Provincien hem in sulcken geualle sullen hebben te dra-
ghen ende teghens tghewelt van hun vyanden connen beschermen. Eñ
om voorder separatie vanden voorschreuen Provincien eñ particulier Le-
den van dien te schouwen/ blijuende anders die voorsz generale Unie en-
de Pacificatie van Gendt in weerden/ Sijn dien volghende by de ghede-
puteerdē vande voorsz Provincien volcomelijcken by den haren respec-
tiue hier toe gheautoriseert/ ghearresteert/ eñ ghesloten die poincten en-
de articulen hier na volghende / sonder in allen gheualle hem by desen te
willen ontrecken van ofte wt den heylighen Roomschen Kercke.
Ende eerst/ dat die voorsz Provincien sich metten anderen verbinden/ I.
confederen ende vereenighen sullen/ ghelijck sy hem verbinden/ confede-
reren ende vereenighen midts desen ten eewighen daghe byden anderē

teblijuen in alle forme ende manieren als oft sy luyden maer een Prouincie waren sonder dat de selue hem teeniger tijde vanden anden en sullen scheyden/ laeten scheyden oft separen by Testamente/ codicille/ donatie cessie/ wisselinghe/ vercoopinge/ tractaten van Peys/ van huwelijck noch om gheen anderen oorsaecken hoe dattet ghebeurt en' soude moghen onuermindert nochtans een yeghelijcke Prouincie ende die particulier Steden/ Leden/ ende Jngesetenen van dien haerluyder speciale ende particuliere Priuelegien/ Vryheyden/ Exempelen/ Rechten statuyten/ loffelijcke ende welherghebrachte costuymen/ vsantien ende allen anderen haerluyder gherechticheyden/ waer inne sy luyden den anderen niet alleen gheen preiuditie/ hinder oft letsel doen sullen/ mer sullen den anderen daer inne met alle behoorlijcke ende moghelijcke middelen/ Jae met lijf ende goet (ist noot) helpen handt houden/ stijuen ende stercken/ beschudden en oock beschermen yeghens allen ende een yeghelijcke imbreke souden willen doen: Welverstaende dat die questie die eenige vande voorschreuen Prouincien/ Leden ofte Steden van dese Vnie wesende/ metten anderen hebben ofte naemaels souden moghen crijghen/ noopende haerluyder particulier ende speciale Priuilegien/ Vryheyden/ Exemptien/ Rechten/ statuyten/ loffelijcke ende welherghebrachte costuymen/ vsanten ende andere haerluyder gherechticheyden/ dat de selue by ordinaris Justicie/ arbiters/ oft minnelijck accoordt beslicht sullen worden/ sonder dat dandere Landen ofte Prouincien/ Steden ofte Leden van dien (so langhe sich beyde partije ten Recht submitteren) hem des sullen hebben te bemoeyen/ ten ware hem gheliefde te intercedeeren tot accoort.

II.

Item dat die voorsz Prouincien in conformitieyt ende tot voltreckinge vande voorschreuen Eenicheyt ende Verbant gehouden sullen wesen malkanderen met lijf/ goet ende bloet by te staen yeghens alle fortsen ende ghewelden die hem yemant souden moghen aendoen wt ende onder tdexsel vanden naem vande Con. Maiesteyt/ ofte van sijnen tweghen/ het ware cause vant tractaet van Peys tot Gendt ghemaect/ van dat sy die wapenen ieghens Don Johan d'Austriche aenghenomen/ den Eertshertoghe Mathias tot Gouverneur ontfangen hebben/ met alle tghene datter aencleeft/ van dependeert ofte wtgheuolcht is/ ofte wtvolghen sal moghen/ al waert oock onder coleur alleene vande Catholijcke Roomsche Religie met wapene te willen restablisseren/ restaureren ofte inuoeren/ ofte ooc van eenighe nieuwicheyden ofte alteracien die binnen eenige vande voorscreuen Prouincien/ Steden ofte Leden van dien/ sedert den Date M.D.LVIII. ghebeurt sijn/ ofte oock ter cause van deser yeghenwoordigher Vnie ende confederatie/ ofte anderen diergheliicke oorsaken/ ende dit so wel in ghevallen men die voorsz. fortsen ende ghewelden souden willen ghebruijcken op een vande voorsz. Prouincien/ staten/ steden ofte Leden van dien alleen/ als op allen int gheheel.

III.

Dat die voorsz Prouincien oock ghehouden sullen wesen in ghelijcke maniere malcanderen te assisteren ende helpen defenderen/ yeghens alle Wtheemsche ende Inheemsche Heeren/ Fursten ofte Princen / Landen/ Prouincien/ Steden ofte Leden van dien die hem int generael ofte particulier eenighe fortsen/ghewelden oft ongelijck souden willen aendoen of Oorloghe maken: Geheeltelijck dat die assistentie byde generaliteyt van dese Vnie ghedecerneert sal worden met kennisse ende nae gheleghentheyt vander sake.

IIII.

Item ende omme die voorsz. Prouincien/ Steden ende Leden van dien beter ieghens alle macht te moghen versekeren/ dat die Frontiersten ende oock andere daermen des van noode vinden sal/ tsy van wat Prouincien die zijn by aduys ende ter ordonnantien van dese gheunieerde Prouincien sullen vast ghemaeckt ende ghesterckt worden/ tot costen vanden Steden ende Prouincien daerinne die gheleghen sijn/ midts hebbende daer toe assistentie vande generaelteyt voor deen helft: Geheeltelijck dat soo verre by de voorsz Prouincien raetsaem beuonden wort eenighe nieuwe fortsen ofte stercten in eenighe vande voorsz Prouincien te legghen ofte die nv legghen te veranderen ofte aff te werpen dat die costen daer toe vã noode/ by alle die voorsz Prouincien int generael ghedragen sullẽ wordẽ.

V. Ende omme te versien tot die costen diemen van noode hebben sal (in gheualle als bouen) tot defensie vande voorsz. Prouincien/ is ouercomen dat in alle die voorsz gheunieerde Prouincien eenpaerlijck/ ende op eenen voet/ tot ghemeen defentie der seluer Prouincien/ op ghestelt/ gheheuen ende openbaerlijck/ den meest daer voor biedende/ van iij. Maenden tot iij. maenden/ ofte eenighe andere bequame tyde/ verpacht ofte ghecollecteert sullen worden/ al omme binnen die voorsz gheunieerde Prouincien/ steden ende Leden van dien / sekere Imposten / op alderhande Wynen/ binnen ende buyten ghebrouwen Bieren/ op tgemael vant Cooren ende Greyn/ opt Sout/ Gouden/ Silueren / syden ende wolle lakenen: op de hoom beesten eñ besaeyde landen/ opde beesten die geslacht worden/ peerden/ Ossen die vercoft ofte verpangelt worden/ opde goeden ter wage comende eñ alsulcke andere asmen naemaels by ghemeen aduijs eñ consent goet vinden sal/ eñ dat achteruolgen de d'Ordonantie diemen daer op cõcipieren eñ makẽ sal/ datmen oock hier toe employeren sal den incommẽ vãde Demeynen vande Con. Maiesteyt/ die lasten daer opstaende afghetoghen.

VI.

Welcke middelen by ghemeen aduyse verhoocht ende verlrecht sullen worden/ naer dat die noot ende gheleghentheyt vander sake vereysschen sal/ eñ alleenlijck verstrecht/ tot die gemeene defentie/ ende tot tghene die generaeliteyt ghehouden sal wesen te draghen/ sonder dat die selue middelen tot eenighe andere saken sullen moghen worden bekeert.

VII.

Dat die voorsz Frontiersteden/ eñ oock andere/ als die noyt vereysschē sal/ tallen tijden ghehouden sullen wesen te ontfanghen alsulcke garnisoenen als die selue gheunieerde Prouincien goet vinden/ ende hemlupden by aduys vanden Gouuerneur vande Prouincie daer tgarnisoen geleyt sal worden ordoneren sullen/ sonder dat sy des sullen moghen weygeren: Welverstaende dat die voorsz garnisoenen by de voorsz gheunieerde Prouincien betaelt sullen worden van haerlupder soldye/ ende dat die Cappiteynen ende Soldaten/ bouen den generalen Eedt particulierlijck dye Stadt ofte Stede ende Prouincie daerinne die gheleydt sullen worden/ Eedt doen sullen/ ende dattselue te dien eynde in haerlupder artikel brief ghestelt sal worden/ datmen oock alsulcke ordre stellen ende discipline onder den Soldaten houden sal/ dat die Borgers ende Inwoonders vande Steden ende platte Landen/ soo wel Gheestelijck als Weerlijck/ daer by bouen die redenen niet beswaert worden/ noch eenighe ouerlast lydē sullen/ ende en sullen die voorsz garnisoenen van gheenen Excijs oft Imposten meerder exempt wesen als die Borghers ende Inwoenders vande plaetse daer die gheleydt sullen worden/ midts dat oock den seluen Borgers ende Inwoenders by de generaliteyt logijs gelt verstreckt sal worden/ ghelijck tot noch toe in Hollandt ghebruyckt is.

VIII.

Ende ten eynde men tallen tijden sal moghen gheassisteert wesen vande Inwoenders vanden Landen/ sullen d'Inghesetenen van elcke van dese gheunieerde Prouincien/ Steden eñ platte landen/ binnen den tyt van een Maent/ naer date van desen ten lancxsten/ ghemonstertende opghescreuen worden/ te weten die gheene die zijn tusschen xviij. eñ lx. Jaren/ om die hooftdē eñ tghetal van dien ghewetenzijnde/ daer na ter eerster tsamen coempste van dese Bondtghenooten/ vorder geordonneert te worden als tot die meeste bescheeminghe eñ versekertheyt van dese gheunieerde Landen beuonden sal worden.

IX.

Item en salmen gheē accord van bestant oft Peys maken/ noch Orloghe aenuaerden/ noch eenighe Impostien oft contributie instellen/ die generaliteydt van desen verbande aengaende/ dan met ghemeyn aduys eñ consent vande voorsz Prouincien/ maer in andere saken tbeleydt van deser confederatie eñ tghene daer van dependeert eñ wt volghen sal aengaende/ salmen hem reguleren na tghene gheaduiseert eñ ghesloten sal wordē by de meeste stēmen vande Prouinciē in desen verbonde begrepen die gecolligeert sullē worden sulckx allmē tot noch toe inde generaliteyt vande Staten heeft ghebruyckt/ eñ dit by prouisie tot dat anders sal worden gheordonneert by ghemeyn aduys van dese Bondtghenooten/ behelteljjck dat oft ghebeurden dat die Prouincien in saken van bestande/ Peys/ Orloghe oft contributie met den anderen niet accorderen en conden/ sal tgheschil gherefereert eñ ghesubmittert worden by prouisie aende

Heeren

Heeren Stadthouders vande voorsz gheunieerde Prouincien nv ter tijt wesende/ die het voorsz gheschil tusschen partyen sullen veeghelijcken oft daer van wtspreken/ sulcx als sylupden beuinden sullen inder billickheyt te behooren. Welverstaende/ indien de selue Heeren Stadthouders daer inne niet en soude connen verdraghen / sullen tot hemlieden nemen ende verkiesen alsulcke onpartijdighe assesseurs ende adioncten/ als hem luyden goet duncken sal/ ende sullen partyen ghehouden wesen na te comen tghene by de voorsz Heeren Stadthouders/ in manieren als bouen wtghesproken sal worden. X.

Dat gheen van dese voorsz Provincien/ Steden ofte Leden van dien eenighe confederatien ofte verbonden met eenighe nabuer Heeren ofte Landen sullen moghen maken sonder consent van dese gheunieerde Prouincien ende Bondtghenooten. XI.

Des es ouercomen/ dat soo verre eenige nabuer Fursten/ Heeren Landen ofte Steden sich met dese voorsz Prouincien begeerden te vnieren/ ende hun in dese confederatie te begheuen/ dat sy daer toe by ghemeyn aduijs ende consent van dese Prouincien ontfanghen sullen mogen worden. XII.

Dat die voorsz Provincien ghehouden sullen zijn sich metten anderen te conformeren int stuck vander Munte/ te weten inden cours vanden Gelde/ naer wtwijsen sulcke Ordonnantien alsmen daer op metten eersten maken sal/ de welcke den sonder dander niet en sal moghen veranderen.

XIII.

Es soo veel tpoinct vande Religie aengaet sullen hem die van Hollādt en Zeelandt draghen na haerlieder goet duncken/ eñ dander Prouincien van deser Vnie/ sullen hem moghen reguleren na inhout vande Religiōs vrede by de Eertshertoghe Mathias/ Gouerneur eñ Capiteyn generael van dese Landen met die van zijnen Rade by aduijs vande generale Staten alreede geconcipieert ofte daer inne generalijck ofte particulierlijck alsulcke ordre stellen als sy tot rust ende weluaert vande Prouincie/ Steden ende particulier Leden van dien/ ende conseruatie van een yeghelijck Gheestelijck ende wereltlijck sijn goet ende gherechticheydt dienelijck vinden sullen/ sonder dat hem hier inne by eenige andere Prouincien eenich hinder ofte belet ghedaen sal moghen worden / midts dat een yder particulier in zijn Religie vry sal moghen blijuen/ eñ dat men niemant ter cause vande Religie sal moghen achterlaten ofte ondersoecken/ volghende die voorsz Pacificatie tot Gendt ghemaeckt.

XIIII.

Item salmen alle Conuentualē/ ende die vande Gheestelijckheyt/ volghende de Pacificatie/ laten volghen hun goeden die sy in eenighe van dese

dese gheunieerde Prouincien reciproquelijck hebben legghende / mits dat in dien eenighe Gheestelijcke persoonen wten Prouincien die gedurende d'Orloghe tusschen die Landen van Hollandt/ende Zeelandt/teghens die Spaengiaerden/stonden/onder tghebiet vande selue Spaengiaerden/ hem begeuen hadden wt haere Cloosteren ofte Collegien/onder tgebiet van die van Hollandt ofte Zeelandt/datmen die by hun Conuenten ofte Collegien/sal doen versien van behoorlijcke alimentatie ende onderhout hun leuen gheduerende/als oock ghedaen sal worden die ghenen die wt Hollandt ende Zeelandt in eenighe vanden anderen Prouincien van dese Unie vertoghen ende hem onthoudende zijn.

XV.

Dat mede den gheenen die in eenighe Cloosteren ofte geestelijcke Collegien/van dese gheunieerde Landen zijn ofte gheweest hebben/ ende die selue wt sake van die Religie ofte andere redelijcke oorsaken begeeren te verlaten ofte verlaten hebben/wt den Incompst van haren Conuenten ofte Collegien/haer leuen lanck ghedurende behoorlijcke alimentatie sal worden verstrect/naer gheleghentheyt vande goeden: Weluerstande dat die naer date van desen/hem in eenighe Cloosteren sullen begheuen/ende de selue wederom verlaten/egheen alimentatie verstrect sal worden/maer sullen tot haren behoeue naer hem moghen nemen/tgheene sy daer inne ghebruyckt hebben! Dat oock die gheene die teghenwoordelijcke inde Conuenten ofte Collegien sijn ofte naewaels commen sullen/ vryheyden ende libertepyt van Religie ende oock van cleederen eñ habijt hebben sullen. Behoudelijcken dat sy luyden den Ouersten vanden Conuenten in allen anderen saken onderdanich sullen zijn.

XVI.

Ende oft ghebeurden (dat Godt behoedẽ moet) dat tusschen die voorscreuen Prouincien eenich onuerstant / twist ofte tweedracht gheuiele/ daer inne sy luyden den anderen niet en conden verstaen / dat tselue soo verre het eenighe vande Prouincien int particulier aengaet/ter neder geleydt ende beslicht sal worden/ by den anderen Prouincien/oft den gheenen die sy daer toe deputeren sullen: Ende so verre die saecke allen dye Prouincien int generael aengaet / by de Heeren Stadthouders vande Prouincien in manieren bouen int neghentste Articule verhaelt/de welcke ghehouden sullen zijn partijen recht te doen/ofte te verghelijcken binnen een maent (ofte corter/soo verre de noot vander sake sulcx wt eysche) naer interpellatie ofte versoeck by deen oft dander partie daer toe ghedaen ende wes by de voorsz anderen Prouincien ofte haerluyder Gedeputeerden ofte die voorsz Heeren Stadthouders alsoo wt ghesproken wordt/sal naghegaen ende achteruolcht worden/sonder dat daer van wyder beroep ofte andere prouisie van rechten/ tsy van appel / relieff: reuisie / nulliteyt ofte eenighe andere querelen / hoedanich die souden moghen wesen versocht ofte ghebruyckt sullen moghen worden.

XVII.

Dat die voorsz Prouincien / Steden ende Leden van dien hem wachten sullen van wtheemsche Fursten / Heeren / Landen ofte Steden eenige occasie te gheuen van orlogen / ende sulcx om alle alsulcke occasien te vermyde / sullen die voorschreuen Prouincien / Steden ende Leden van dien ghehouden wesen / so wel den Wtheemsche als Inghesetenen vande voorschreuen Prouincien te administreren goet recht ende Iustitie: Ende soo verre yemandt van hem daer van in ghebrecken blyft / sullen die anderen Bondtghenooten die handt holden by alle behoorelycke weghen ende middelen dat sulckx ghedaen sal worden / ende dat alle abusen / daer door sulcx belet ende die Iusticie deur verachtert soude moghen worden / ghecorrigeert ende ghereformeert sullen worden / als naer rechten ende vermogẽs een yder syn Priuilegien / loffelijcke ende wel herghebrachte costuymen.

XVIII.

Item en sal deene vande gheunieerde Prouincien / Steden ofte Leden van dien tot laste ende preiudicie van dandere / ende sonder gemeyn consent gheen Impositen / conuoy gelden / noch andere dierghelijcke lasten moghen opstellen / noch eenighe van dese Bondtghenooten hoogher moghen beswaren / dan hun eyghen Inghesetenen.

XIX.

Item omme ieghens alle opcommende sakẽ ende swaricheden te versien / sullen die Bondtghenooten ghehouden wesen op de beschryuinghe vanden ghenen die daer toe gheauctoriseert sullen syn binnen Vtrecht te compareren tot sulcken daghe ale hem aenghescreuen sal wesen / omme op de voorsz saken ende swaricheyden / diemen inde brieuen van beschryuinghe sal exprimeren / soo verre dees moghelijck is / ende die sake niet secreten dient ghehouden te wesen / by ghemeyn aduys ende consent / ofte by de meeste stemmen / in manieren voorsz ghedelibereert ende gheresolueert te worden / al waert oock eenighe niet en compareerden / in welcken gheualle sullen dandere / die verschijnen sullen euen wel moghen procederen tot sluytinghe van tgheene sy beuinden sullen tot het ghemeyn beste vañ dese gheunieerde Landen ende Prouincien te dienen / ende sal tgheene alsoo ghesloten is onderhouden worden oock by de gheenen die niet ghecompareert sullen wesen / ten ware die saken seer wichtich waren / eñ eenich vertreck mochten lyden / in welcken gheualle men den gheenen dye niet ghecompareert en sullen zijn / andermael beschrijuen sal omme te compareren op sekere anderen daghe opt verbeuren van haerlieder stemme voor die reyse / ende was alsdan by de ghenen die present zijn ghesloten wort / sal bundich zijn ende van weerden ghehouden worden / niet ieghenstaende dabsentie van eenighe van dander Prouincien / behelteliyck dat die niet gheleghen en sal zijn te compareren haerlieder opinie schriftelijck ouer sullen moghen seynden / omme daer op int collecteren vander stemmen sulcken regardt genomen te worden / alst behoordt.

XX.

Item ten eynde voorsz sullen allen ende een yder vande voorsz Bondt-

ghenooten ghehouden zijn alle saken die hem opcomen ende voorvallen sullen/ ende daer aen sy hem sullen laten duncken tghemeyn wel oft qualijck varen van dese gheunieerde Landen ende Bondtghenooten ghelegen te zijn den ghenen die tot die beschrijuinghe gheauctoriseert sullen zijn ouer te schrijuen/omme bydien seluen daer op dander Prouincien beschreuen te worden/ in manieren voorsz.

XXI.

Ende soo verre eenighe donckerheyt ofte twijfelachticheyt in desen besen beuonden worde/daer wt eenighe questie ofte dispute mochte verrijsen/sal dinterpretatie van dien staen/int segghen van dese Bondtghenoten/die daer op by ghemeyn aduys ende consent ordonneren sullen/sulckx sy beuinden sullen te behooren. Ende soo verre syluyden daer inne niet en conden accorderen/sullen haer recours nemen tot die Heeren Stadthouders vanden Prouincien/inder forme bouen verhaelt.

XXII.

Insghelijckx/soo verre beuonden worden van noode te zijn dArticulen van dese Unie/Confederatie ofte Verbondt/in eenighe poincten ofte Articulen te vermeerderen ofte veranderen/ sal tselue oock ghedaen worden by ghemeen aduys ende consent vande voorsz Bondtghenooten/ende anders niet.

XXIII.

Alle welcke poincten ende articulen/ende een yder van dien / bysonder die voorsz gheunieerde Prouincien belooft hebben/eñ beloouen mitdts desen gaen ende te achteruolghen/doen na gaen eñ achteruolghen / sonder daer teghens te doen/doen doen/noch ghedogen ghedaen te worden/directelijc of indirectelijc/ in eenigher wijs ofte manieren: Eñ so verre yet was by yemandt ter contrarie ghedaen ofte gheattenteert worden/tselue verclaren syluyden van nu als dan nul/ egheen ende van onweerden/daer onder sy verbinden haerluyder eñ alle dInghesetenen van haerluyder respectien/steden ende Leden van dien persoonen ende goederen/ omme de selue inghevalle van contrauentie voor tonderhout van dese met tgheene daer van dependeert/gheaeresteert/ghehouden ende becommert te mogen worden tallen plaetsen ende by allen Heeren/ Rechteren ende gherechten daer men die sal commen ofte moghen becommen: Ende verthyen te dien eynde van allen exceptie/gratien/priuilegien/releuamenten/ ende generalijck van allen anderen beneficien van rechten / die hemluyden eenichsins ter contrarie van desen souden moghen dienen/ende bysonder den Rechten/segghende/ generale renunciatie gheen plaets te hebben/ daer en sy eerst speciael voorghegaen.

XXIIII.

Ende tot meerder vasticheydt/sullen die Heeren Stadthouders vande voorsz Prouincien die nu sijn oft naemaels commen sullẽ/ mitsgaders alle die Magistraten ende hooft Officiers van yghelijck Prouincien / Stadt ofte Leden van dien dese Unie ende Confederatie / ende een yder artikel van dien int bysonder/by Eede moeten beloouen naer te sullen gaen ende onderhouden/doen na gaen ende onderhouden.

XXV.

Insghelijcx sullen de selue by Eede moeten beloouen te onderhouden alle Schutteryen/ Broederschappen ende Collegien/ die in eenighe Steden ofte Vlecken van dese Vnie zijn.

XXVI.

Ende sullen hier van ghemaect worden brieuen in behoorlijcke forme die by de Heeren Stadthouders ende die voornoemde Leden/ ende Steden vande Prouincien daer toe specialijck byde andere gherequireert ende versocht soude/ beseghelt ende by haer luyder respectiue Secretarisen onderteeckent sullen worden.

Dese voorsz poincten ende Articulen zijn byde Ghedeputeerden vandē Landtschappen van Gelre ende Graefschappe Zutphen onderschreuen/ ende namelijck by mijn Heer Graeff Johan van Nassauw/ Stadthouder vande selue Landen/ voor hem seluen/ ende met dandere ghecommitteerden wten naem vande ghemeyn Ridderschap vande voorsz Furstendōme van Geldre ende Graefschappe Zutphen/ midtsgaders byde Ghedeputeerden van Hollandt/ Zeelandt/ Vtrecht ende Ommelanden voorschreuen binnen Vtrecht vergadert/ ende gheauctoriseert als bouen/ wterlijck gheaccresteert ende ghesloten: Des hebben die voorghenoemde Ghedeputeerden vanden Lande van Geldre ende Graefschappe Zutphē/ omme voorder verclaringhe vande Baenreheeren/ groote ende cleyne Steden vande voorsz Furstendomme ende Graefschappe te doen dach ghenomen tot de neghende Februarij toecomende/ ende dat binnē die Stadt Vtrecht aen die gecommitteerden vande Staten aldaer. Aldus ghedaen t Vtrecht op den 23. Januarie/ Anno 1579. onder die handen van mijn genadige Heere die Stadthouder voorsz/ ende den voorsz ghedeputeerden ter meerder verseker heydt hier onder ghestelt/ ende was onderteeckendt/ Johan Graeff zu Nassauw/ Catzenelleboghe. &c. Van weghen die Ridderschappe des Furstendoms Gelre ende Graefschap Zutphen/ Alexander van Tellicht/ Gelis Pieck/ Joachim van Liere/ Alexander Bentinck: Van wegen die van Hollandt/ B. Poelgeest/ P. Buys/ Reynier Cant: Van wegen die Staten van Zeelandt/ Willem Roelsius/ Niclaes Blancx/ Pieter de Rycke/ Casper van Volberghen: Van weghen die Staten van Vtrecht/ Ausonius van Galama/ de mandato Capituli/ Schore/ Jacobus Verhaer Vicedecanus S. Petri/ de mandato Capituli/ Adriaen van Zuylen/ Lambertus vander Burch/ iubente Capitulo F. de wten Eng. Reynhart van Alzwijne/ Bartholomeus vanden Wael/ Niclaes van Zuylen. A. D. Leyden/ Lubbert van Cleeff: Van weghen die Staten der Ommelanden/ Egbert Clandt/ E. Jarges.

Ghecollationeert teghens die Originele beteeckende Vnie/ is dese Copie beuonden daer mede te accorderen/ By my Lamzweert.

Alsoo hier vooren int xv. Articule versiē is tot alimentatie ende onderhoudt vande Gheestelijcke persoonen/die gheweest zijn in eenighe Conuenten ofte Collegien/ ende hem daer wt ter cause vande Religie ofte andere redelycke oorsaeck begheuen/ofte naemaels begheuen sullen ende dat seer te beduchten is/dat ter oorsake van dien eenige processen souden moghen verrijsen/ghelyck sy verstaen dat alreede verresen zijn/wt saecke dat alsucke Persoonen sullen willen pretenderen gherechticht te zijn inde successie vande goeden van hun Ouders / broederen / susters ende andere vrienden ofte maghen/metter doot achter ghelaten/ofte noch achter te laten/ende oock die ghene die sylieden in hun leuen/by tytel van gifte/transporte/ofte eenighe andere souden moghen ouergheedraghen/ghealieneert ofte oock naer hun doot versekert hebben. Soo ist dat die voorsz Bondeghenooten/om die selue processen ende die swaricheyden/die daer wt souden moghen opstaen/te verhoeden/goet gheuonden hebben alle die processen die ter cause voorsz/ alreede gheinstitueert zijn/ende noch naemaels gheinstitueert sullen moghen worden te suspenderen/in state ende surceantie te houden/ ter tyt toe anders by de voorsz Bondtghenoten ende andere die hen in dese eenicheyt ende verbande sullen moghen begheuen generalyck daer op (oock by auctoriteyt van d'Ouerheyt ist noot) gheordonneert ende verclaringhe ghedaen sal zijn.

Aldus ghedaen byde voorschreuen Ghedeputeerden opten eersten Februarij 1579. en was gheteeckent Lamzweert.

Op huyden den 4. Februarie. 1579. sijn inde vergaderinghe vande voorsz Gedeputeerden binnen Vtrecht versaemt ghecompareert die Gedeputeerden van Gendt ondersz/ende hebben verclaert dat syluyden/ghevisiteert hebbende die poincten ende articulen voorsz Vnie/ ende tghene in cracht van dien vorder ghebesoingeert is gheweest/tselue goet vonden/ ende hebben die selue alsulcx in crachte van haerlieder brieuen van credētie/speciael procuratie ende instructie ghedateert den 27. Januarij 1579. gheaduoyeert/gheapprobeert ende gheratificeert: belouende als dandere Bondtgenooten de selue ende yder poinct van dien bysonder tonderhouden/naer te gaen ende te achteruolghen/ Des toorconde hebben die voorghenoemde Ghedeputeerden van Gendt haerlieder handen hier onder ghestelt ten daghe/ Maent ende Jare als bouen/ende was onderteeckent/ van weghen die van Gendt/ Adolf de Grutere / Lieuin Tapart/Christoffel de la Becque/ Lucas Mayart.

